

4. Компанець Е.В., Гармата О.М. Екологічні енергоефективні напрямки розвитку суспільства // Енергоефективність: наука, технології, застосування: Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції. Частина I. Київ, 25 листопада 2020 р. – Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. – С. 21-23.
5. Шаповал С. П., Венгрин І. І. Перспективи використання сонячної енергії на території України // Молодий вчений. – 2014. – №. 7 (2). – С. 21-24.

ПРОБЛЕМИ ГЛОБАЛЬНОГО ПОТЕПЛІННЯ І ЕКОЛОГІЧНІ НЕБЕЗПЕКИ ДЛЯ ВОДНИХ ЕКОСИСТЕМ КИЇВЩИНИ

Компанець Е.В.,

*кандидат сільськогосподарських наук,
доцент*

*Національний педагогічний університет
імені М.П.Драгоманова*

Анотація. Розглядаються питання дефіциту прісної води і необхідності її охорони з боку держави і місцевих громад та необхідність у екологічно-просвітницькій роботі серед населення.

Ключові слова: водні екосистеми, гідроекологія, екологічні небезпеки, дефіцит прісної води.

Водні екосистеми на нашій планеті займають найбільшу і переважну частину поверхні. Водна поверхня присутня більш ніж на 70% землі. І, води як би вистачає. Але, все це є солона океанічна вода. Прісної води значно менше і її запаси оцінені у близько 3% зо всієї кількості, разом із водою у льодовиках Антарктиди, Гренландії і високогірних районів.

Тільки прісна вода придатна для вживання, а, оскільки, вона розташована по поверхні Землі нерівномірно, то в окремих, щільно заселених людьми регіонах, відбувається її дефіцит. Дефіцит води відбувається як по природним причинам, так і по причинам її забруднення у містах розташування промислових об'єктів і урбанізованих районах. На теперішній час постійного дефіциту води зазнають біля двох мільярдів людей, ще чотири мільярди переживають її періодичний дефіцит протягом одного місяця на рік. Прогнози до 2030 року збільшують різницю між потребою у прісній воді і її наявністю до 40%. Вважається, що нестача прісної води у найближчому майбутньому стане однією з основних проблем, з яким стикнеться людство і ця проблема має у собі соціальні і екологічні ризики. Дане питане включене у рамки реалізації Цілей ООН у сфері сталого розвитку. Відмічено, що ріст споживання води тільки продовжиться. До 2050 року, при 10-мільярдном населенні, воно збільшиться у 1,43 рази, проти теперішнього за рахунок урбанізації і витрат на виробництво продуктів харчування і непродовольчих товарів.

Зміни клімату, пов'язані з надмірною карбонізацією світової економіки, мають пряме відношення на дефіцит прісної води у світі. Через парникові гази в атмосфері підвищуються температури, порушуються режими опадів, посилюються посухи, дощі перетворюються в тропічні ливні і викликають раптові повені і водну ерозію ґрунтів.

Останнє десятиріччя характеризується для водойм України, і, зокрема, Київщини, різкою зміною екологічних факторів, що впливають на водне середовище. Змінилася кількість опадів на водозборах річок, що вплинуло на їх водність. Через зменшення опадів практично зникають малі річки. Їх русла масово перетворюються на зарості чагарників. Втрачається водна флора і фауна. Середні річки у значній кількості перетворилися на малі і потерпають не тільки від нестачі води, але і від забруднень, кількість, яких тільки збільшується. Більші за розміром водойми і водотоки опинилися в умовах, коли їх вегетаційний період продовжився на два-три місяці. Продовження вегетації у водоймах і водотоках порушує віками складені процеси і призводить до появи незвичних для їх мешканців процесів, до яких частина видів не готова. З'являються види-вселенці, які, здебільшого, агресивно поведуться до аборигенних видів. Руйнуються, також, складені зв'язки між самими організмами. У водних екосистемах порушуються сталі харчові зв'язки. Змінився температурний режим, що у комплексі з іншими факторами, призводить до раннього «цвітіння» водойм, погіршення її якості і розвитку мікроорганізмів, які погіршують їх санітарний стан.

Водні ресурси потребують вкладання значних інвестицій для їх подальшого використання для майбутніх поколінь - іншого виходу не має. Україна вже увійшла до п'ятірки країн з великим ризиком посухи у 2021 році і, займає друге місце, після, Молдови, разом з такими країнами, як Бангладеш, Індія і Сербія. Дослідження проводили вчені Інституту світових ресурсів серед 138 країн світу. Досліджувалися минулі посухи, нестача води, вразливість від посухи, кількість населення, посівних площ і поголів'я худоби.

В цих умовах виникає потреба у посилених засобах охорони вод з боку держави і місцевих громад та необхідність у екологічно-просвітницькій роботі серед населення.

Інформаційні джерела:

1. Компанець Е.В., Гармата О.М. Екологічні енергоефективні напрямки розвитку суспільства // Енергоефективність: наука, технології, застосування: Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції. Частина I. Київ, 25 листопада 2020 р. – Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. – С. 21-23.
2. Україна увійшла до п'ятірки країн з найбільшим ризиком посухи. [Електронний ресурс] Режим доступу: https://kurs.com.ua/ua/novost/428149-ukraina-voshla-v-pjaterku-stran-s-naibolshim-riskom-zasuhi?source=ukrnet?source=read_another_language_link